

Pedagogia Montessori

Maria Montessori (1870— 1952) a fost medic și pedagog italian, care a creat o metodă specială de educare a copiilor foarte tineri, Metoda Montessori, înființând peste tot în lume școli care aplicau metoda sa (Școli Montessori).

Maria Montessori s-a născut la 31 august 1870 în Ancona, Italia și a studiat medicina la Universitatea din Roma. A fost una din primele femei care au absolvit facultatea de medicină în Italia și una dintre primele femei medic care au practicat medicina cu succes. A început să aplice multe din ideile sale personale despre educarea copiilor foarte tineri, cu vârste cuprinse între un an și cinci ani, pe când s-a ocupat de copii cu deficiențe mentale. Și-a perfecționat ideile și aplicarea acestora în practică începând cu 1907, de când a fost numită la conducerea unui grup de creșe și grădinițe dintr-o zonă foarte săracă a orașului Roma. Acolo a început să aplice consecvent ideile sale educaționale, care se concretizaseră între timp într-o adevărată metodă educațională, metoda Montessori. Mult mai târziu, când metoda sa educațională a devenit larg cunoscută în Italia, Europa și în întreaga lume, generând zeci și zeci de școli Montessori, Maria Montessori a călătorit foarte mult, supervizând sistemul școlilor Montessori, scriind și ținând conferințe.

Metoda Montessori

Principiul de bază este auto-educarea și aplicarea celor învățate direct, imediat.

Crearea de grupe educaționale care acoperă 3 ani, spre exemplu: grupa 3-5 ani, sau 6-9, sau 7-10, etc..

Încurajarea copiilor să ia mereu decizii proprii pe care să le respecte.

Curățenia și aranjarea locului unde își desfășoară activitatea copiii sunt făcute de ei înșiși, în funcție de modul specific cum se autoconduca.

Ce este specific unui program de pregătire ce folosește "Metoda Montessori" îl reprezintă modul în care se desfășoară activitățile în clasă. Fiecare sală de clasă este echipată cu materiale ce permit, mai întâi, învățarea prin intermediul simțurilor și mai târziu prin citire, scriere, matematică avansată. În activitățile de predare sunt folosite artele vizuale, muzica și mișcarea. Materialele didactice sunt atent selectate și plasate astfel încât, totul să fie la locul lui și la vedere pentru a facilita selectarea acestora de către copii. Copiii le pot vedea și pot învăța din greșelile

propriu, fără ca un profesor să le sublinieze eroarea. Acesta este unul dintre numeroasele aspecte ale unei clase Montessori care favorizează independența.

La sugari, Metoda Montessori încurajează dezvoltarea naturală a personalității copilului prin învățare prin atingere și mișcare liberă într-un mediu favorabil.

Pe principiul unei libertăți controlate, școlile Montessori inspiră copiii să lucreze în ritmul lor propriu, singuri sau împreună cu alte persoane. Cadrele didactice încurajează dezvoltarea copiilor auto-motivați, independenți, echilibrați, activi, colaborativi prin predare de la egal la egal. Copiii mai mici se bucură de stimularea zilnică conform modelelor mai vechi, în timp ce copiii mai mari învață să se respecte reciproc într-o atmosferă caldă de acceptare și bucurie.

Pentru elevii mai mari sălile de clasă promovează în continuare libertatea de a alege, curățenia și aranjarea locului unde își desfășoară activitatea, sunt folosite discuții de grup, excursiile, stabilirea programului zilnic și săptămânal cu scopul finalizării lucrărilor din programa școlară. Proiectele de colaborare, experimentele științifice, prezentările vizuale necesită o planificare atentă și o cantitate mai mare de timp. Respectul, responsabilitatea și dezvoltarea caracterului sunt prevăzute, de asemenea, în unitățile curriculare.

Maria Montessori a creat materiale educative pentru copiii cu care a lucrat, ca răspuns la nevoile individuale de dezvoltare ale acestora. Se pot identifica patru stadii de acțiune a acestor materiale și anume:

- INTRODUCEREA-educatorul prezintă materialele senzoriale unui singur copil, sau în mod ocazional, unui grup mic de copii. Scopul prezentării inițiale este de a-i stârni interesul pentru activitate și de a-i da acestuia informațiile de care are nevoie pentru a le folosi. Accentul trebuie să cadă pe demonstrație. Educatorul va demonstra încet și în detaliu, cu cât mai puține cuvinte posibil, cum se desfășoară activitatea respectivă, prezintă toate etapele de folosire a lor, după care pune materialele la locul inițial.
- MANIPULAREA- copilul realizează acum ce a învățat din demonstrația educadorului, absoarbe informațiile prin simțuri. Aceste experiențe senzoriale întăresc concentrarea, permit învățarea limbajului și ajută copilul mic să-și pună ordine în procesul de gândire.
- REPETITIA- când un material răspunde nevoilor copilului, el va continua să îl folosească. Nevoia de repetiție este modul copilului de a-și perfecționa noile aptitudini.

Este foarte important pentru educator sa permita copilului sa repete un exercitiu de cate ori doreste.

- CREAREA VARIETATII- atunci cand copilul a acumulat toate conceptele materialului predat, el va evidenta acest lucru prin improvizarea variatiunilor, aplicand informatiile la situatii noi.

BIBLIOGRAFIE:

- Dan Potolea, Ioan Neacsu, Romita B Iucu, Ion Ovidiu Panisoara, *Pregatire psihopedagogica*, Editura Collegium Polirom, 2008, pag 93-94;
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Maria_Montessori